

Necega dné nij bilo matere domá. Otišli so bili po opravkih v mesto. Ko so zjutraj odhajali od dóma, naročili so še poprej Mirku, naj ostane domá in naj čuva hišo, da se kak berač ne prikrađe vanjo. A komaj mati peté odtegnejo, užé vzame malopridni deček peščico žepnih klinčkov ter otíde ž njimi pred hlev ogenj delat. Ali čujte, preljubi otroci, kaj se zgodi! Veter potegne in nekoliko iskric šine pri odprtih hlevskih vratih v senó. To se uname in kmalu je bilo vse v ognju. A Mirko, ne da bi šel hitro ljudém v vas povedat, kaj se je zgodilo, nego pobrisal jo je od strahú naglo v gozd. Ker je bila hiša Mirkove matere na samem in nekoliko oddaljena od vasi, nijso ljudjé tako hitro zapazili ognja. Ogenj se je začel čedalje bolj širiti. Vpepelivši hlev, prime se hiše in začne požirati vse, kar je bilo v njej. Plamen se je visoko dvigal ter rudečil nebó.

Kmetje v vási, opazivši ogenj, začnejo klicati na pomoč. Milo se je oglasil zvon iz bližnje cerkvice, a vojaki, ki so ravno takrat bivali v vási, tróbili so, da je bilo gróza vse to slišati. Ljudjé se hitro zberó in hité gasít, a bilo je žalibog užé prepozno, kajti ogenj je bil užé vpepelil hišo z vsem, kar je bilo notri!

Na véčer se vrnejo Mirkova mati iz mesta domóv. Milo je jokala uboga žena, vidéč, kaj se je zgodilo v tem, ko je nij bilo domá. Sirota zdaj nij znala, kam bi položila svojo glavo. Tudi malopridni Mirko, ki je bil vse te nesreče kriv, jokal je in obžaloval svojo nemarnost; a bilo je prepozno!

Ljubi otroci! Z ognjem bodite varni in ne igrajte se nikoli z užigalnimi klinčki, da se vam kaj tacega ne primeri, kakor malopridnemu Mirku.

J. Libijanski.

Zvita gospodinja.

Gospodinji je bilo platno ukradeno. Uganjevala je na vse strani, kdo bi bil to storil, a naposled pride do tega, da jej platna nihče drugi nij vzal, nego jeden domačih ljudí. Malo se jej je užé dozdevalo, kdo bi bil tat v hiši, a ker nij imela nobenih prič, zato tudi nij mogla nikogar naravnost obdolžiti tatvine. Zdaj jej pade nekaj na um; z zvijačo sklene poiskati tatú. Dobro vedóč, da so njene dekile polne vraž, pokliče je skupaj in je nagovorí ovako: „poslušajte, kaj vam povem! Te dni mi je ukradeno platno; a tega nihče drug nij mogel storiti, nego jedna izmed vas. Ker pa ne želim nobene razžaliti in tudi ne po krivem obdolžiti, sklenila sem tatico drugače poiskati. Moder mož mi je dal več jednako dolgih slamíc; vsakej izmed vas dam po jedno tako slamico. Te slamice imejte do jutri, a jutri zjutraj mi je pokažite. Imajo namreč to prečudno lastnost, da v tátovih rokah po noči rastejo in se podaljšajo.“ — To rekši dá gospodinja vsakej dekli po jedno slamico. DrugEGA jutra se izide, kar je zvita gospodinja od babjevernih dekel pričakovala. — Ko namreč dekile vsaka svojo slamico pokažejo, bile so vse jednako dolge, izvzemši jedno samo, ki je bila mnogo krajša od drugih.

Dekla, ki je platno ukradla, bojéč se, da je ne bi slamica izdala, prikrajšala jo je sama, in tako se je vjela v zádrigo, ki jej je bila nastavljena. Tat se večkrat sam izdá.